

П. П. Ротач, О. П. Ротач

Паламарчук Глафіра Петрівна



ПАЛАМАРЧУК Глафіра Петрівна (03(16). 03. 1908, с. Федорівка Ямпільського пов. Подільської губ., нині Жмеринського р-ну Вінницької обл. — 12. 01. 2000, Київ) — мистецтвознавиця, шевченкознавиця. Кандидат мистецтвознавства (1964). Членкиня НСХУ. Закінчила Київський університет (1937). Працювала методистом, згодом деканом факультету літератури та мови заочного відділення Київського педагогічного інституту; 1940—81 (з перервою) — в Державному музеї Т. Шевченка в Києві: науковий співробітник, 1941 і від 1948 — старший науковий співробітник, згодом — головний зберігач фондів, 1962—81 — заступник директора з наукової роботи. На початку 2-ї світової війни добровільно пішла на фронт, була медсестрою медсанбату 91-го окремого танкового батальйону. Пізніше в евакуації 2 р. очолювала школу в с. Вишньовка в Казахстані. Авторка монографій «Нескорений Прометей: Творчість Шевченка-художника 1850—1857 років» (1968) та «Тарас Шевченко. Життя і творчість в документах, фотографіях і ілюстраціях» (1991, співавт.; обидві — Київ), наукових праць «Жіноча доля в народних піснях і творчості Т. Г. Шевченка» («Український фольклор», 1939, № 1), «Образ жінки в живопису Т. Г. Шевченка» («Радянська жінка», 1951, № 3), «Матеріали до біографії Шевченка за листами Броніслава Залеського» («Питання шевченкознавства», 1958, вип. 1), «Новое о Т. Г. Шевченко. Дневник Аполлона Мокрицкого» («Советская Украина», 1959, № 1), «Історія десяти малюнків [Шевченка]» («Україна», 1959, № 5), «Перша зустріч Шевченка з Щепкіним» («Вітчизна», 1959, № 3), «Новое о Т. Г. Шевченко: Из дневника и воспоминаний Е. Ф. Юнге (Толстой)» («Советская Украина», 1960, № 3), «Тарас Шевченко в горах Мангишлаку» («Питання шевченкознавства», 1961, вип. 2), «Альбом “Акварелі Т. Г. Шевченка”» (К., 1963), «Щедрість серця: Казахстан у творчості Т. Г. Шевченка» (трьома

мовами; Алма-Ата, 1982, співавт.), «Напіврозгадана таїна. Версія» («Літературна Україна», 1997, 27 вересня), «Донощики і фарисеї» (там само, 1998, 31 груд.) та ін. Співавторка путівника «Государственный музей Т. Г. Шевченко» (1983) та альбому «Державний музей Т. Г. Шевченка» (1989; і співупорядниця). Уклала альбом «Т. Г. Шевченко» (1976) із власною вступною статтею. Брала участь у редагуванні 4-томної «Мистецької спадщини» Т. Шевченка (1961—64; усі — Київ), у розробленні еспозицій музеїв поета в Києві, Каневі, с. Шевченкове (обидва — Черкаська обл.), м. Форт-Шевченко (Казахстан). У дослідженнях П. багато уваги приділяла висвітленню зв'язків Т. Шевченка з Полтавщиною («До питання про перебування Шевченка на Полтавщині у 1845 році» // «Збірник праць ХХ наукової Шевченківської конференції», К., 1973).

Рекомендована література

1. Внучкова Л. Розповідь про великого художника // Сільські вісті. 1969, 5 січ.;
2. Пам'ятне слово: [Некролог] // Літературна Україна. 2000, 20 січ.;
3. Ротач П. Паламарчук Глафіра Петрівна // Ротач П. Полтавська Шевченкіана: У 2 кн. Кн. 2. П., 2009;
4. Подолинний А. Паламарчук Глафіра Петрівна // Подолинний А. Тарас Шевченко і Вінниччина. В., 2012.

Бібліографічний опис:

Паламарчук Глафіра Петрівна / П. П. Ротач, О. П. Ротач // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-880591>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).